

MIRCEA IGNAT, *Dacii liberi din Moldova – Contribuții arheologice – Necropolele de la Podeni și Zvoriștea*, Editura Helios, Iași, 1999, 184 p.

Această lucrare reunește câteva capitole din teza de doctorat susținută de Mircea Ignat în 1986. Lucrarea își propune să studieze câteva aspecte privind arheologia dacilor liberi din Moldova pe baza rezultatelor investigațiilor arheologice din două necropole: una identificată și cercetată parțial la Podeni și cealaltă săpată integral la Zvoriștea, ambele plasate în nord-vestul Moldovei. Necropola de la Podeni se află situată în satul Bunești, județul Suceava, iar cea de la Zvoriștea, tot în județul Suceava. Cele două necropole aparțin culturii Poienești, creată de dacii liberi. Analiza arheologică a celor două cimitire a scos la iveală trăsături comune, dar și distincte. Așa cum mărturisește autorul, acesta nu și-a propus realizarea unei monografii asupra culturii și istoriei dacilor liberi, ci doar o prezentare a celor două necropole, care aduc informații noi, deosebite. Înainte de a prezenta cele două necropole, autorul face o prezentare a descoperirilor arheologice din regiunile învecinate din nordul Moldovei: așezări dacice, cum este cea de la Cucorâni–„Medeleni”, necropole dacice, cum este cea de la Stânca; descoperirile numismatice, precum și vestigii aparținând unor populații alogene, dintre care se remarcă mormintele de înhumare sarmatice.

În ceea ce privește *necropola de la Podeni*, este descrisă poziția sa topografică, planul general al necropolei, din care putem observa că nu a fost cercetată decât în proporție de 30%, fiind descoperite 34 morminte de incinerare.

Necropola de la Zvoriștea: este prezentată structura stratigrafică, observându-se succesiunea mai multor epoci istorice, cele mai numeroase morminte aparținând epocii Latène, dar și evului mediu (secolele XIV–XVI). Necropola de la Zvoriștea cuprinde 93 de morminte de incinerare, dar se poate să fi fost mult mai multe, căci

necropola a suferit două mari distrugereri (în evul mediu și în 1967).

Ritul funerar practicat la Podeni și Zvoriștea a scos la iveală patru tipuri de morminte:

- morminte cu resturi cinerare depuse în urne;
- morminte cu resturi cinerare depuse în gropi simple;
- morminte în care oasele incinerate și fragmentele ceramice arse sunt depuse, amestecate în gropi simple;
- morminte în care oasele incinerate sunt așezate în gropi și acoperite cu fragmente ceramice.

Este prezentat în amănunt inventarul funerar al celor două necropole: ceramică, obiecte de îmbrăcăminte, obiecte meșteșugărești, obiecte de podoabă.

Încadrarea cronologică a celor două necropole se realizează prin analiza stratigrafică a săpăturilor arheologice și prin comparație cu alte arii culturale.

Structura lucrării exemplifică prezentarea datelor menționate, pe scurt, anterior – astfel în primul capitol se face o prezentare a așezărilor și necropolelor dacice din nordul Moldovei, datând din secolele II–III p.Ch.; al doilea capitol cuprinde o prezentare a necropolelor de la Podeni și Zvoriștea, capitolul al III-lea este dedicat interpretării ritului și ritualului funerar din cele două necropole; capitolul IV prezintă inventarul funerar și, în sfârșit, capitolul V cuprinde interpretările privind cronologia celor două necropole, cu o privire mai amplă asupra legăturilor dintre aspectul Poienești și alte zone culturale.

De menționat este faptul că lucrarea cuprinde numeroase planșe și hărți.

Încheierea lucrării avertizează cititorul asupra faptului că problema prezentată nu a fost prezentată exhaustiv, formularea unor noi teorii fiind oricând posibilă.

ALINA IFRIM